

EOKM

**EXPERTISEBUREAU
ONLINE KINDERMISBRUIK
JAARVERSLAG 2019**

INHOUD JAARVERSLAG 2019

Inhoud

Voorwoord	4
Overzicht Meldpunt Kinderporno	6
Cijfers Meldpunt Kinderporno	8
In de pers Meldpunt Kinderporno	14
Overzicht Stop it Now!	16
Cijfers Stop it Now!	18
In de pers Stop it Now!	26
Overzicht Helpwanted.nl	28
Cijfers Helpwanted.nl	30
In de pers Helpwanted.nl	36
Colofon	40

VOORWOORD

Het jaar 2019 was een onstuimig jaar voor het Expertisebureau Online Kindermisbruik. Er zijn vele nieuwe activiteiten gestart om online kindermisbruik te bestrijden of de gevolgen ervan te beperken. De groei die hiermee gepaard ging, vroeg veel van onze medewerkers.

Bij het Meldpunt Kinderporno zagen we hoe het aantal meldingen onverminderd hoog bleef, maar de groei hiervan wel afvlakte. De vermindering van de groei kwam mede door de steun en inzet van het *Ministerie van Justitie en Veiligheid*, welke onze aanpak tegen online kinderporno versterkt. Ook de komst van de hashcheckserver bleek succesvol en vergroot onze slagkracht. Steeds meer bedrijven die webdiensten leveren sloten zich hierbij aan.

Nieuwe tools die in de loop van het jaar in gebruik werden genomen, zijn veelbelovend en moeten het werk voor de medewerkers van het Meldpunt Kinderporno een stuk lichter gaan maken.

Voor Helpwanted.nl was het een energiek jaar. Dit programma stond veel in de belangstelling. De lancering van de nieuwe website zorgt ervoor dat Helpwanted.nl beter en sneller advies kan geven bij seksueel misbruik online. De website wordt dan ook goed bezocht. De interactieve theatertour *Shame on You* ging in het najaar in première. Experts, scholen en leerlingen waren erg enthousiast.

Stop it Now! lanceerde eind 2018 een zelfhulpmodule, die in 2019 veel gebruikt is. De aandacht vanuit de media voor het thema maakt dat mensen ons steeds vaker opzochten. Ook de Stop it Now!-campagne op pornosites was zeer succesvol. De campagne was erop gericht mensen ervan bewust te maken dat afbeeldingen van minderjarigen bekijken kindermisbruik in stand houdt. De daarbij behorende website werd ruim 60.000 keer bezocht in korte tijd.

Ondanks onze prestaties dit jaar, is de strijd nog lang niet gestreden. Voor online seksueel misbruik blijft in 2020 uw aandacht onverminderd nodig. Iedere dag krijgen minderjarigen te maken met misbruik, waarvan de stille getuigen dagelijks onze analisten bereiken. Maar ook in de digitale wereld speelt zich veel af, wat desastreuze gevolgen kan hebben voor de slachtoffers.

Daarom wil ik in dit voorwoord ook onze dank uitspreken naar onze sponsors:
Het Ministerie van Justitie en Veiligheid, De Europese Commissie, het Better Internet for Kids

Programma en de Connecting Europe Facility, SIDN, KPN, Vodafone, T-Mobile, Onze Lieve Vrouwen Abdij Koningshoeven. Leaseweb steunt ons naast sponsoring ook met servers.

Een bijzonder dankwoord gaat uit naar al die anonieme sponsors die ons met kleine en grote bedragen steunen, iedere keer weer. Naast dat ook dit geld goed gebruikt kan worden, doet het ons goed om zoveel steun te krijgen uit de samenleving.

Als laatste wil ik de teams van het Meldpunt Kinderporno, Helpwanted.nl en Stop it Now! bedanken voor hun onverminderde inzet op dit thema.

Arda Gerkens

Directeur EOKM

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Medegefinancierd door de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen

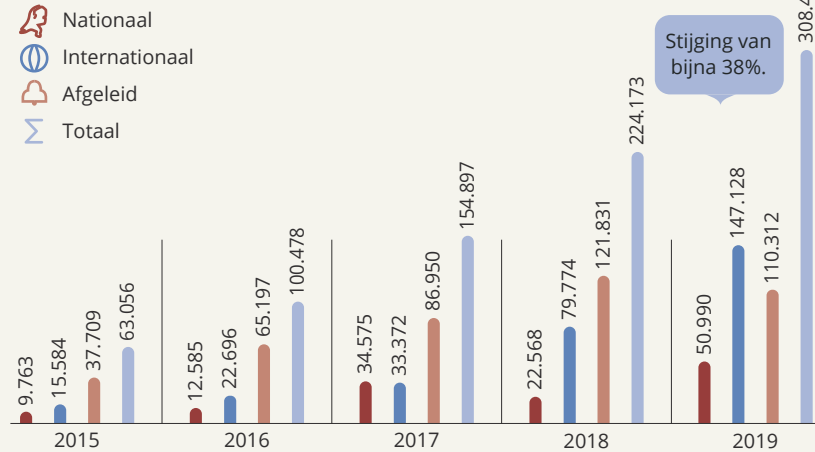

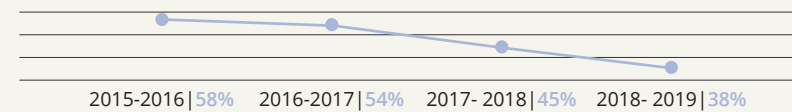
Meldpunt Kinderporno

Bij Meldpunt Kinderporno kan anoniem melding worden gemaakt van online beeldmateriaal waar seksuele exploitatie van kinderen aan ten grondslag ligt. Analisten toetsen het materiaal aan de wettelijke criteria. Op deze manier dragen internetgebruikers bij aan de opsporing van daders en van slachtoffers en aan het verwijderen van strafbaar materiaal van het internet.

Hoeveelheid bekeken url's in 2019 in vergelijking met voorgaande jaren

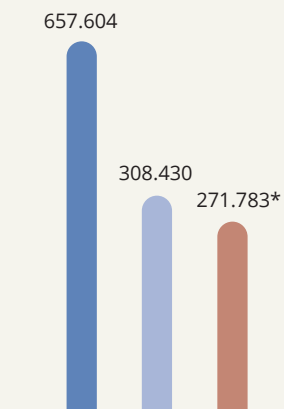

Afname groei bekeken url's in vergelijking met het jaar ervoor

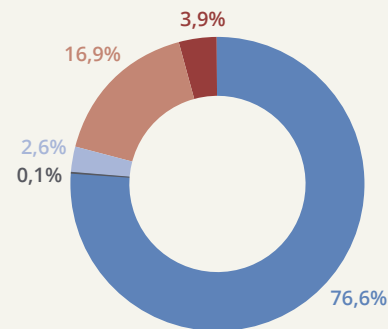
Url's gemeld

- Totaal gemeld (met duplicaten)
- Totaal gemeld (zonder duplicaten)
- Totaal verwerkt

* Een gedeelte hiervan betreft url's uit 2018.

Categorieën url's in NL gehost

- 0,1% Kindernudisme
- 2,6% Pornografie met volwassenen
- 3,9% Overig
- 16,9% Niet vindbaar/niet toegankelijk
- 76,6% CSEM

1

OVERZICHT | Meldpunt Kinderporno

Groei meldingen vlak af, werkdruk blijft hoog

In 2019 is de groei van het aantal meldingen teruggelopen naar 38%, waar dat in 2018 45% was. Het is echter geen reden tot blijheid. Het aantal bekeken url's is 308.430, een enorm aantal. Iedere melding kan een of meerdere afbeeldingen bevatten, waardoor het aantal bekeken plaatjes vele malen hoger ligt.

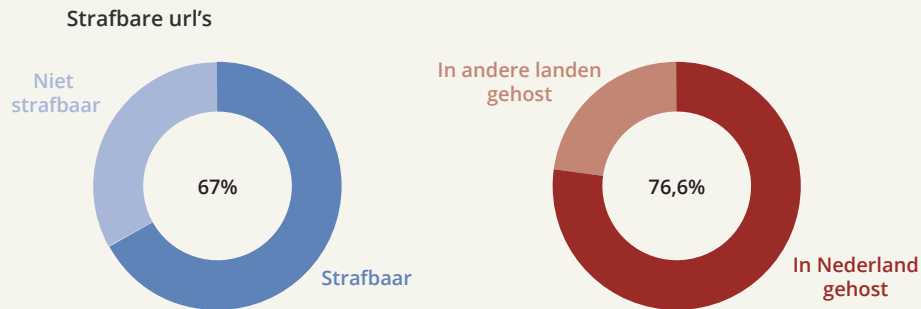
Helaas hadden we ook in 2019 achterstanden. De redenen hiervoor zijn uiteenlopend. Als eerste is de toename van de meldingen nog steeds groot en hadden we, ondanks groei van het team, nog steeds een beperkte capaciteit. Die beperkte capaciteit werd voornamelijk veroorzaakt door dat er veel handmatig gewerkt werd.

Eind 2019 kwam daar verandering in. Toen hebben we nieuwe systemen in gebruik genomen, die een groot deel van het werk automatiseert en dus versnelt. Tegelijkertijd kost de implementatie van zo'n systeem ook de nodige menskracht.

Wat het aantal meldingen ook aanzienlijk deed toenemen is de stijging in het aantal keren dat dezelfde url's via ons meldformulier werden opgegeven. Het heeft er alle schijn van dat dit veelvuldig melden automatisch gebeurt. De hierdoor ontstane dubbelingen zijn zo veel mogelijk uit de tellingen gelaten. Deze meldingen dragen echter wel bij aan de werkdruk bij ons team van analisten.

Categorieën url's in NL gehost

Van de verwerkte url's die in 2019 zijn binnen gekomen, is 76,6% strafbaar Child Sexual Exploitation Material (CSEM). Van de meldingen die niet illegaal waren, betrof het merendeel materiaal dat niet (meer) vindbaar of toegankelijk was. Dit zou kunnen komen doordat het materiaal al offline was gehaald nadat het gemeld was aan ons, of omdat het Meldpunt er om legale of praktische redenen niet bij kon.

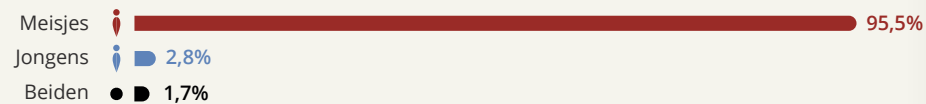
Percentage strafbaar materiaal van de verwerkte url's in 2019.

Percentage materiaal dat in Nederland gehost staat van de verwerkte url's in 2019.

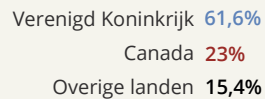
Leeftijd

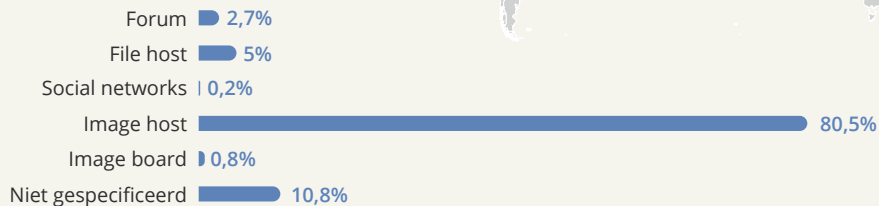
Geslacht

Internationale meldingen

Website types

Geslacht

Van de verwerkte url's die in 2019 zijn binnen gekomen, is 67% illegaal. Dit is een percentuele afname van 4% ten opzichte van 2018. Van het gevonden illegale materiaal, staat 77% in Nederland gehost. Dit is dan weer een stijging van 8% vergeleken met vorig jaar. Dus er wordt percentageel gezien minder gevonden, maar wat er gevonden wordt, staat vaker in Nederland.

Van de in Nederland gehoste illegale url's, betreft bijna 93% van het materiaal de categorie 4 tot en met 11 jarigen. Vergeleken met 2018 ligt dit percentage in 2019 met 7% hoger. Het is ook opvallend dat het percentage meisjes is toegenomen, namelijk van 85% in 2018 naar ruim 95% in 2019.

Internationale meldingen

Van de illegale internationale url's die wij via het INHOPE netwerk binnen krijgen, was ruim 60% van de url's afkomstig van de hotline uit het Verenigd Koninkrijk. Canada gaf daarna met 23% de meeste illegale url's door aan het Meldpunt. Het grootste aantal meldingen kwam overigens vanuit ons eigen land: 147.128.

Website types

Van de verschillende soorten websites waarop in NL gehost illegaal materiaal gevonden wordt, betreft het in ruim 80% een image host. Het merendeel van de foto's die op een image hoster staat, vindt je terug op websites zoals fora die de image hoster als medium gebruiken voor het hosten van hun beeldmateriaal. Het percentage imagehoster lijkt lager dan in 2018. De oorzaak hiervan is dat we vanuit het internationale netwerk niet altijd de juiste informatie meekrijgen. De ervaring leert dat het materiaal meestal wel op een image hoster staat. Feitelijk ligt het percentage hoger.

SCART

In 2019 werd eindelijk SCART in gebruik genomen. Sexual Child Abuse Reporting Tool (SCART) is ontwikkeld door *AbuseIO* met fondsen van het *SIDN fonds* en het platform voor Informatiesamenleving, ECP.

De tool automatiseert een groot deel van het werk van onze analisten en verlicht daarmee hun workload. Tijdens de implementatie is gebleken dat het werk van het Meldpunt Kinderporno een ingewikkeldere workflow kent dan gedacht, maar door nauwe samenwerking met AbuseIO en SV-Net werkt het systeem inmiddels goed.

Hashdatabase

Dit jaar is de hashcheckserver in gebruik genomen. Met de hashcheckserver kan een internet service provider (ISP) controleren of materiaal van seksueel misbruik van minderjarigen dat hij of zij upload, of is geüpload door derden, bekend materiaal is. Voor de hashcheckserver kreeg het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM) de beschikking over de hashdatabase van de politie. In 2019 is ook een begin gemaakt met het toevoegen van andere databases, zoals die van het Amerikaanse en het Canadese meldpunt.

Alhoewel er vele afbeeldingen gecontroleerd zijn door het hashcheck systeem, zijn de gebruikte technieken beperkt effectief gebleken. Daarom is het EOKM met Microsoft in gesprek gegaan om hun PhotoDNA techniek op de hashcheckserver in te kunnen zetten. In de tweede helft van 2019 werd duidelijk dat deze techniek inderdaad ingezet kan gaan worden.

Artificiële intelligentie

Samen met *PricewaterhouseCoopers (PwC)* is het Meldpunt Kinderporno gestart met een *artificiële intelligentie (AI)* project. Deze AI moet er voor gaan zorgen dat niet-illegaal materiaal uitgefilterd kan worden en dat de analist alleen nog potentieel-illegaal materiaal te zien krijgt.

Voor de ontwikkeling van het AI-systeem zijn we gezamenlijk gekomen tot een veelbelovende opzet. In 2020 zal het systeem ingezet worden.

Internationale samenwerking

Het Meldpunt Kinderporno nam dit jaar opnieuw deel aan bijeenkomsten van verschillende internationale netwerken waarbij wij zijn aangesloten: het netwerk van meldpunten kinderporno, INHOPE en van de Europese Commissie.

Nieuwe database

De database van het Meldpunt Kinderporno (MKP), waar de nationale meldingen binnenkomen, is dit jaar helemaal vernieuwd. Die database is gekoppeld aan de website van het MKP. Ook pasten we de website aan, waarmee we spam weerden.

Het team

In 2019 zijn er collega's bijgekomen. Daardoor is het aantal fte gegroeid van 3.1 naar 5. Helaas was dit niet genoeg om de groei van de meldingen bij te houden. Dat maakt het soms frustrerend om het werk te doen. Ook de bovenstaande wijzigingen in IT hebben voor lastige momenten gezorgd.

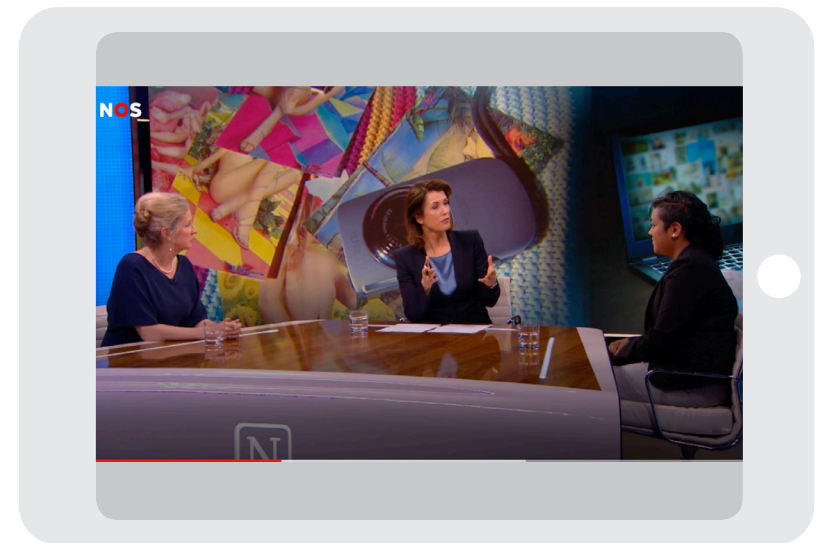
Daarnaast leverde de groei van het team een ruimtegebrek op, waardoor de werkomstandigheden niet optimaal zijn. Om de geestelijke gezondheid van onze teamleden op peil te houden krijgt het team een aantal keer per jaar een Mental Health Check-up en is er ondersteuning van een psycholoog.

Fragment uit artikel 'Meldpunt Kinderporno ziet verdubbeling meldingen in 2018' gepubliceerd op *AD.nl*.

Arda Gerkens aan het woord in het artikel 'Meldpunt Kinderporno: aantal meldingen verdubbeld' op *NRC.nl*.

Meldpunt Kinderporno ziet hoeveelheid strafbaar materiaal verdubbelen. Arda Gerkens en Shari Phagoe in *NOS Nieuwsuur*.

STOP IT NOW!

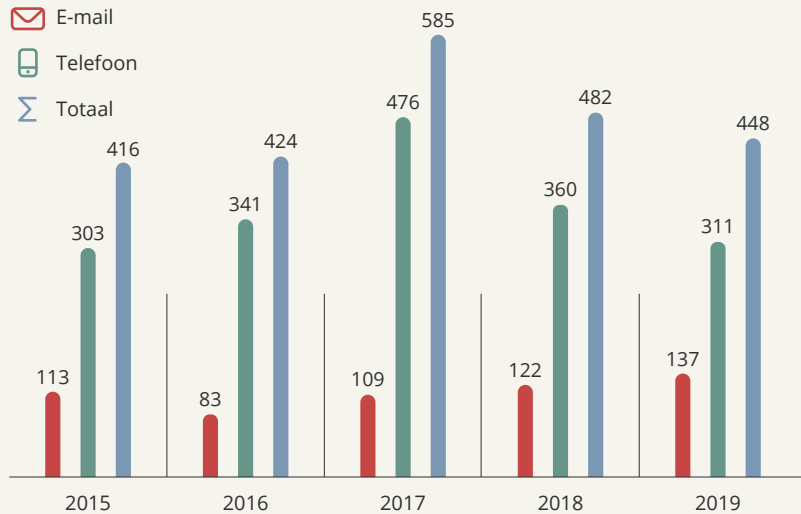
0800 266 64 36

Bel gratis en anoniem

Stop it Now!

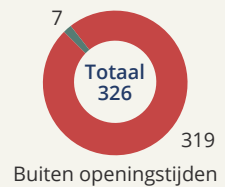
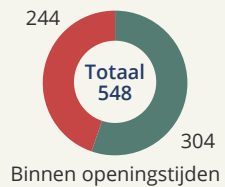
De telefonische hulplijn Stop it Now! biedt anoniem en gratis hulp aan mensen die seksuele gevoelens hebben voor minderjarigen en/of aan *downloaders* van CSEM. Ook mensen die soortgelijke gevoelens vermoeden bij iemand in hun omgeving kunnen bij de hulplijn terecht.

Contactmomenten in 2019 in vergelijking met voorgaande jaren

Telefonische contactmomenten Gemiste oproepen

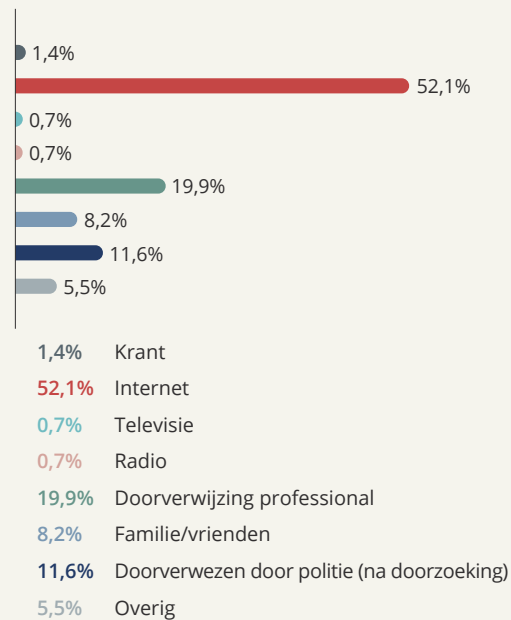
- Ontvangen
- Gemist
- Beantwoord

Percentage gemiste oproepen

Via wie/wat bij Stop it Now! terecht gekomen?

*Op basis van informatie die aan Stop it Now! gemeld is.

2

OVERZICHT | Stop it Now!

Aantal contactmomenten blijft nagenoeg gelijk, zelfhulpmodule goed gebruikt

In 2019 waren er totaal 448 contactmomenten, waarvan 311 telefonisch en 137 per e-mail. Er waren minder contactmomenten dan in 2018. De daling van de contactmomenten komt met name door een vermindering van het aantal herhaalde contactmomenten. Het aantal unieke personen dat contact met ons opnam steeg licht, naar 266 personen. Dus meer mensen wisten Stop it now! te vinden. Van de module Stoppen is Mogelijk, een online zelfhulpprogramma dat eind 2018 in gebruik werd genomen, is veel gebruik gemaakt.

Al drie jaar op rij een hoog percentage gemiste oproepen

Van het totaal aantal telefonische oproepen heeft Stop it Now! 64% niet kunnen beantwoorden. Hiervan werd ongeveer 50% binnen en 50% buiten openingstijden gemist. Er kan niet worden vastgesteld of dit unieke personen zijn omdat de hulplijn anoniem is. Om de bereikbaarheid te verbeteren en de openingstijden te kunnen verruimen zal extra personeel nodig zijn.

Type adviesvraag (per sekse) *Op basis van unieke personen.

 Vrouw Man Onbekend Totaal

Bezorgd over zichzelf

Professional met een casus

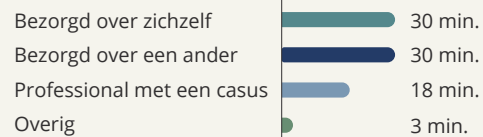
Bezorgd over een ander

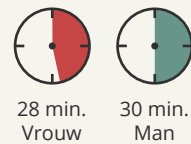
Overig

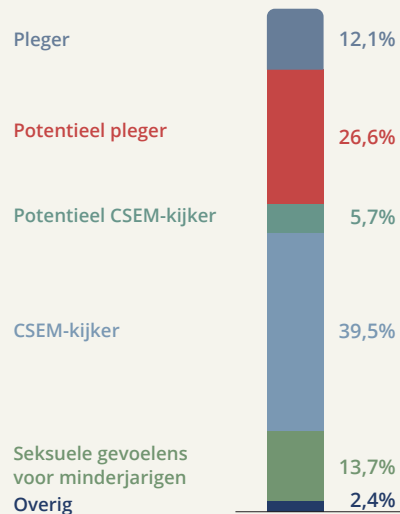
Gemiddelde belduur (per adviesvraag)

Gemiddelde belduur

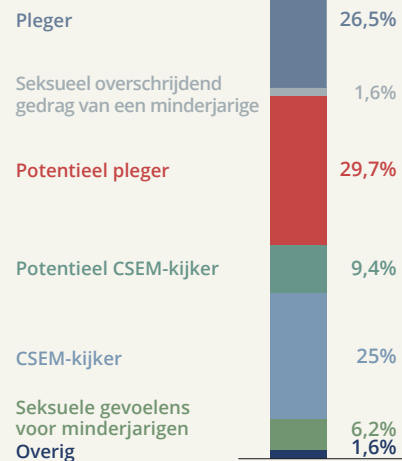

Zorgen over zichzelf

Zorgen over het gedrag van iemand in de omgeving

*alle bellers waren volwassen

Mensen die bezorgd zijn over zichzelf namen het meest contact op

Evenals voorgaande jaren heeft Stop it Now! in 2019 het meeste contact gehad met personen die bezorgd zijn over hun eigen seksuele gevoelens en/of gedrag ten aanzien van minderjarigen. Van alle mensen die belden was 46,6% bezorgd over zichzelf. Gemiddeld spraken we 30 minuten met deze groep.

Mensen die bezorgd zijn over iemand in hun omgeving

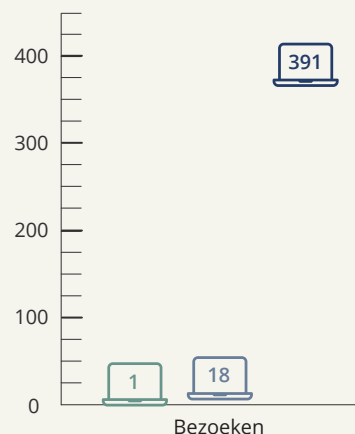
Mensen die bezorgd zijn over iemand in hun omgeving, namen het vaakst contact op over een potentieel pleger (29,7%), daarop volgt een pleger (26,5%) en daarna een CSEM-kijker (25%). Het gemiddelde aantal belminuten van iemand die bezorgd is over iemand in hun omgeving was eveneens 30 minuten.

Percentages personen die bezorgd zijn over zichzelf nagenoeg gelijk

Van de personen die zich zorgen maken over hun eigen seksuele gevoelens en/of gedrag ten aanzien van minderjarigen onderscheid Stop it Now! vijf profielen: plegers, potentiële plegers, CSEM-kijkers, potentiële CSEM-kijkers en mensen met seksuele gevoelens voor minderjarigen. Van alle contactmomenten betrof 39,5% contact met CSEM-kijkers. Het percentage contactmomenten met potentiële plegers was 26,6%. Deze percentages waren in 2018 respectievelijk 37,3% en 42,8%. Opvallend is dat het percentage van contactmomenten met potentiële plegers is gedaald. Dit komt doordat er een vijfde categorie is toegevoegd, die van *iemand met seksuele gevoelens voor minderjarigen*. Door deze differentiatie kan er een beter onderscheid worden gemaakt tussen iemand waarbij een risico bestaat op het plegen van seksueel kindermisbruik en iemand die worstelt met zijn seksuele gevoelens voor minderjarigen, maar waarbij geen risico bestaat.

Online zelfhulpmodule Stoppen is Mogelijk per dag

- Laagst gemeten bezoeken per dag
- Gemiddeld bezoeken per dag
- Hoogst gemeten bezoeken per dag

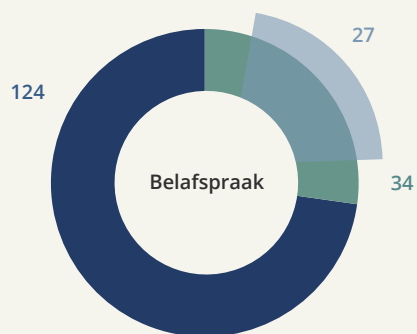

Zelfhulpmodule Stoppen is Mogelijk totaal

- 🔄 Terugkerende bezoekers totaal
- Σ Totaal bezoekers

Belafsprak externe behandelaar de Waag (onderdeel van de forensische zorgspecialisten)

- 124 personen Bezorgd over zichzelf
- 34 personen Belafsprak ingepland
- 27 personen Daadwerkelijk contact opgenomen

2

OVERZICHT | Stop it Now!

Online zelfhulpmodule 'Stoppen is Mogelijk'

Om de drempel naar hulpverlening verder te verlagen voor mensen die (neigen) afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen (te) bekijken is er eind 2018 de online zelfhulpmodule *Stoppen is Mogelijk* ontwikkeld. Deze werd ontwikkeld in samenwerking met Stop it Now! Vlaanderen en omvat 17 modules waarmee de gebruiker inzicht krijgt in zijn/haar kijkgedrag. De kijker krijgt inzicht in onder andere waarom hij/zij afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen kijkt en wat hij/zij kan doen om hiermee te stoppen.

Gedurende 2019 is de website in totaal 6.616 keer bezocht. Dit zijn gemiddeld 18,1 bezoeken per dag, uiteenlopend van 1 bezoek tot 391 bezoeken per dag. Gedurende 2019 zijn er 719 terugkerende bezoekers geweest.

Doorverwijzingen naar gespecialiseerde zorg

In 2019 werden er 34 belafspraken ingepland voor specialistische zorg, waarvan 27 personen daadwerkelijk contact hebben opgenomen met forensisch polikliniek de Waag. In 2018 werden 76 belafspraken gepland, waarvan er 64 tot contact hebben geleid met de Waag. Er zijn dus minder belafspraken met de gespecialiseerde zorg geweest dit jaar. Eén van de oorzaken van deze vermindering en van de afname van het totale aantal contactmomenten is mogelijk dat eind 2018 de online zelfhulpmodule *Stoppen is Mogelijk* is gelanceerd.

De voornaamste manier waarop mensen voor het eerst in contact komen met Stop it Now! is – net als voorgaande jaren – via het internet. Dit geldt voor 52% van de mensen die contact opnemen. Bijna 20% kwam bij Stop it Now! terecht door een doorverwijzing van een professional, 12% via een doorverwijzing van de politie en 8% door familie, vrienden of andere naasten.

Campagnes

In Nederland kijkt ruim 70% van de mannen en 30% van de vrouwen regelmatig porno. Bij het kijken van reguliere porno bestaat de kans dat de kijker, al dan niet per ongeluk, kinderporno tegenkomt. Om (potentieel) CSEM-kijkers bewust te maken dat er in 18+ porno ook wel eens minderjarigen optreden en er daarom seksueel misbruik van minderjarigen achter schuilgaat, lanceerde Stop it Now! in oktober van 2019 een campagne op pornowebsites. De campagne bestond onder andere uit banners op die websites, die leidden naar de campagnewebsite: Stop-kindermisbruik.nl.

In de ruime maand die de campagne duurde is er 65.000 maal doorverwezen via een klik op een van de banners die leidde naar de campagnepagina. Op de website stonden adviezen als: "bij twijfel niet kijken, meld anoniem en zoek hulp". Ook werden op de website achtergrondinformatie en feiten over kinderporno en het kijken ervan gegeven. De aangeboden factsheet met uitgebreide informatie en feiten over afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen werd 148 maal gedownload. Tot slot werd bijna 700 keer op de *Stop Kindermisbruik* button geklikt in de campagneperiode. Daarmee toonden mensen hun steun aan de voortzetting van deze campagne.

Meer samenwerking met partnerorganisaties

Stop it Now! wordt door partners in het werkveld steeds beter gevonden. Zo is er onder andere nader kennisgemaakt met medewerkers van Rutgers, Trubendorffer, Fabriek 69, Centrum Seksueel Geweld, GGZ Friesland, Movisie, Sexual Anonymous en is Stop it Now! deelgenoot geworden van het Partnership Aanpak Seksueel Geweld. Door meer samen te werken worden krachten gebundeld ter preventie van seksueel kindermisbruik.

Just Prevent

Het Expertisebureau Online Kindermisbruik startte in 2019 de internationale samenwerkingsorganisatie *Just Prevent* voor initiatieven gelijk aan Stop it Now!. Het doel van deze vereniging is kennis delen, onderzoek delen en samenwerken om seksueel kindermisbruik te voorkomen. Dit gebeurt door het delen van *best practices*.

Tevens is groot internationaal onderzoek beter te organiseren. Zo wordt een breed netwerk in de preventie van seksueel kindermisbruik opgezet en verspreid over Europa. De huidige deelnemende organisaties zijn Stop it Now! Nederland, Stop is Now! Vlaanderen en Stop it Now! UK.

Wetenschappelijk onderzoek

Stop it Now! Nederland heeft het afgelopen jaar aan meerdere onderzoeksprojecten meegedaan. In samenwerking met de Universiteit Gent, het Universitair Forensisch Centrum en Stop it Now! Vlaanderen deed Stop it Now! Nederland onderzoek naar het psychosociaal welzijn en hulpzoekend gedrag van personen met seksuele interesses voor minderjarigen.

Ook voerde de Vrije Universiteit Amsterdam een opdracht uit voor Stop it Now! in het project: Science for Impact. Het doel van dit onderzoek was het in kaart brengen van het stigma dat er heerst onder de doelgroep van Stop it Now!.

De politie kreeg vorig jaar 30.000 meldingen van downloaden of uploaden van kinderporno. Wie zijn die kinderpornokijkers? Het profiel is diverser dan vaak gedacht wordt weet forensisch psycholoog Ellen Janssen. "Het kan je vader of broer zijn."

Fragment uit artikel 'Die enorme groep kinderpornokijkers, wie zijn dat? 'Het kan je vader, broer of collega zijn' in het nieuws op *EenVandaag.nl*.

"Mensen weten het verschil tussen pedofilie en seksueel kindermisbruik vaak niet". Dat stelt cultuurfilosoof en seksuoloog Erik van Beek. Het beladen onderwerp zorgde deze week weer voor controverse.

Zo deed *Stichting Strijd tegen Misbruik* maandag aangifte tegen bestuursleden van de in 2014 ontbonden Vereniging Martijn. Volgens jurist Yme Drost zouden de oud-bestuursleden onder meer een mailinglijst hebben gepromoot, waar voorstanders voor seks met

Fragment uit artikel 'Meeste pedofielen zijn geen kindermisbruikers' in het nieuws op *HartvanNederland.nl*.

Pers

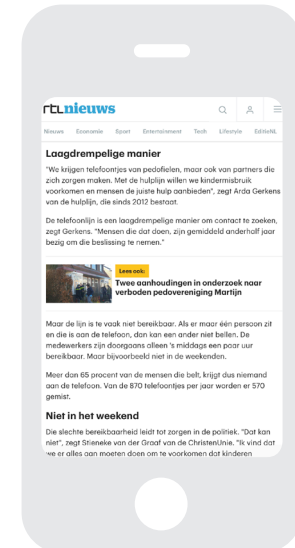
Stop it Now! heeft een paar goede persmomenten gehad dit jaar. Opvallend was dat de media de onderwerpen pedofilie en het kijken van online seksueel misbruik van minderjarigen dit jaar genuanceerder in het nieuws brachten dan voorgaande jaren. Ook was er ruimte voor een bredere uitleg.

In interviews met heel diverse media als NPO radio 1, tijdschrift Flair, Trouw, Hart van Nederland en de Telegraaf, kreeg forensisch psycholoog Ellen Janssen de ruimte om uit te leggen dat kinderpornokijkers vaak geen expliciete seksuele gevoelens hebben voor kinderen en dat pedofielen in de meeste gevallen geen minderjarigen seksueel misbruiken.

Verder is Stop it Now! gestart met een nieuwe social media strategie. Door te reageren onder veelgelezen twitterberichten over pedofilie en kinderporno vroegen zij aandacht voor de nuances van de problematiek en voor de hulplijn.

Fragment uit artikel 'Niet geïnteresseerd in het kind, wel in de porno' in het nieuws op *Trouw.nl*.

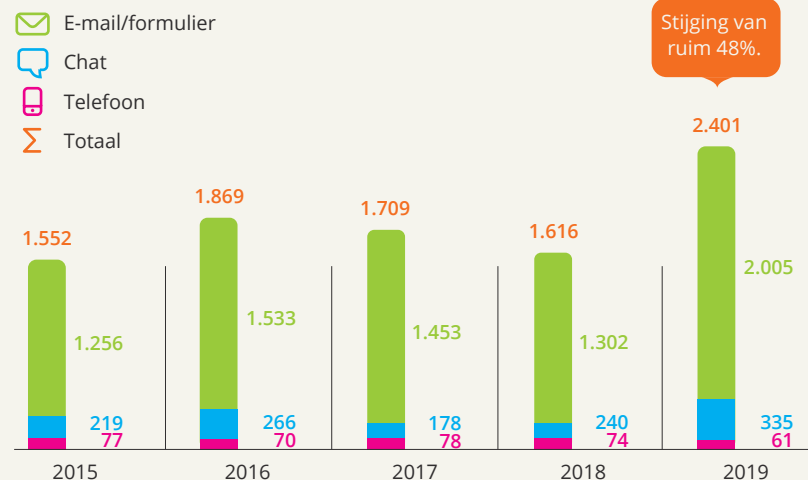
Fragment uit artikel 'Zorgen om hulplijn voor pedofielen: 'Meer dan 65 procent van telefoontjes gemist' in het nieuws op *rtlnieuws.nl*.

Helpwanted.nl

Helpwanted.nl is een website voor kinderen en jongeren tot 26 jaar en hun opvoeders, die te maken krijgen of hebben gehad met online seksueel misbruik. Voorbeelden daarvan zijn: online verspreide naaktbeelden, online seksueel benaderd, afpersing met naaktbeelden. Kinderen kunnen bij Helpwanted.nl terecht voor advies en informatie. Helpwanted.nl geeft ook voorlichtingen ter preventie van online seksueel misbruik.

Aantal adviesvragen per jaar

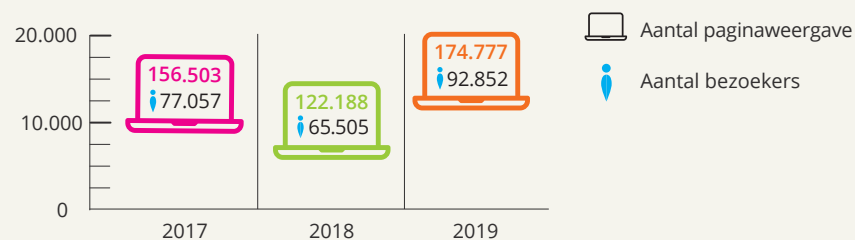
Advies ingewonnen door (jongen, meisje, onbekend)

Leeftijd melders

Websitebezoek

3

OVERZICHT | Helpwanted.nl

Het aantal adviesvragen steeg met 48% ten opzichte van 2018.

In 2019 werd er 2401 maal advies gevraagd aan Helpwanted.nl, een stijging van 48,6% ten opzichte van 2018. Dit is de grootste stijging sinds het begin van Helpwanted.nl in 2007. Met name het aantal adviesvragen via website (de adviesmodule) steeg, maar ook het aantal chats nam toe.

Al eerder in 2019 constateerden we een toename van het websitebezoek en het gebruik van de chat, maar sinds de lancering van de nieuwe website in het vierde kwartaal van 2019, met voor bezoekers de mogelijkheid om 24/7 advies op maat te krijgen, steeg het aantal adviesvragen. Hieruit blijkt dat onze nieuwe laagdrempelige aanpak voorziet in een belangrijke adviesbehoefte.

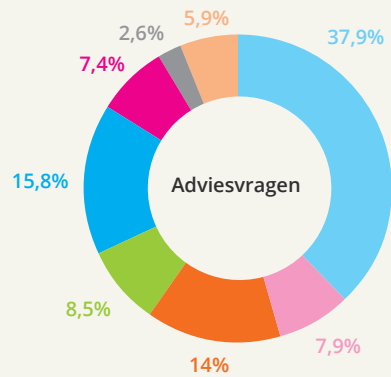
38,3% van de adviesvragen komt van jongeren van 18 jaar of jonger.

Het percentage jongeren van 18 jaar of jonger die advies vroegen is gestegen. In 2018 was dit 29%, in 2017 nog 27%. Dit jaar was het percentage 38,3%. Jonge slachtoffers weten ons steeds beter te vinden.

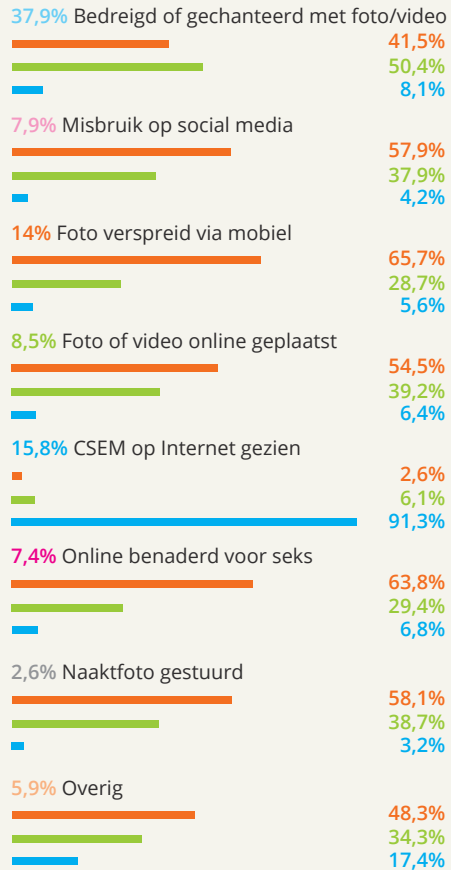
De website van Helpwanted.nl werd bijna 42% meer bezocht.

Dat de website succesvol is, blijkt uit het aantal paginabezoeken dat in 2019 toenam van ruim 122 duizend in 2018 naar bijna 175 duizend. 39% van het totale websitebezoek van 2019 vond plaats in het laatste kwartaal. Ook het aantal bezoekers steeg: van 65,5 duizend in 2018 naar bijna 93 duizend in het jaar erna.

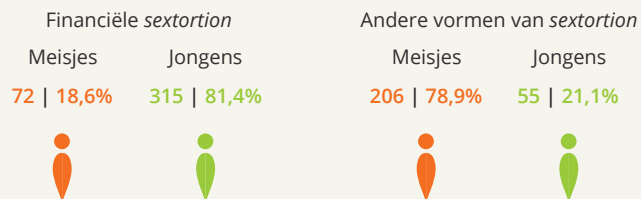
Waar gingen de adviesvragen over?

- Meisje
- Jongen
- Onbekend

Sextortion

3

OVERZICHT | Helpwanted.nl

Waar gingen de adviesvragen over?

Het grootste deel (37,9%) van de adviesvragen ging over bedreiging of chantage met een naaktfoto/video. In deze categorie waren jongens net als vorig jaar meer vertegenwoordigd dan meisjes. Meisjes maakten relatief vaker mee dat een naaktfoto verspreid werd via mobiel (65,7%) of online werd gezet (54,5%). Ook maakten meisjes vaker mee dat ze online benaderd werden voor seks (63,8%).

Omdat het altijd mogelijk moet zijn om anoniem contact op te nemen met Helpwanted.nl zijn jongeren niet verplicht hun persoonsgegevens te delen. Daardoor is bij 21,3% van de adviesvragen niet bekend of deze werden gesteld door een jongen of een meisje.

Sextortion

In totaal werd er 910 keer advies gevraagd over bedreiging of chantage met naaktbeelden. In 703 gevallen daarvan betrof het afpersing met naaktbeelden (sextortion).

Net als vorig jaar is het duidelijk dat financiële sextortion met name jongens treft en meisjes vooral andere vormen van sextortion meemaken. Zij moeten bijvoorbeeld meer naaktbeelden sturen of seks hebben met hun afperser.

Al vanaf 2016 luidt Helpwanted.nl de noodklok over financiële afpersing met naaktbeelden. In 2019 ontving Helpwanted.nl een financiële ondersteuning van Stichting Achmea Slachtoffer en Samenleving om een verkennend onderzoek uit te voeren naar deze genderspecifieke vorm van afpersen. Deze rapportage zal in de zomer van 2020 gepresenteerd worden.

Nieuwe website

In het vierde kwartaal van 2019 lanceerde Helpwanted.nl een nieuwe website. Met deze website kunnen jongeren 24 uur per dag advies krijgen over hun situatie. De website is overzichtelijk en toegankelijk voor de doelgroep. Via de adviesmodule kunnen jongeren aan de hand van een paar vragen specifiek advies lezen in korte, makkelijk te begrijpen taal. Daarnaast is Helpwanted.nl onverminderd bereikbaar via mail, telefoon en chat. Op deze website is ook voor ouders, hulpverleners en docenten veel informatie te vinden, zoals tips over hoe hierover te praten met je kind, lespakketten en lesmateriaal. Tot slot wordt er op de website ook aandacht besteed aan preventie en actualiteit.

Preventie

In 2019 heeft Helpwanted.nl zich meer gericht op preventie en het geven van voorlichting en trainingen. Tot de doelgroep behoren mensen in de omgeving van jongeren, zoals docenten, ouders, hulpverleners en politie, maar Helpwanted.nl gaf ook voorlichting aan jongeren zelf.

De medewerkers van Helpwanted.nl zien de kennis over online seksueel misbruik toenemen, maar komen ook nog veel handelingsverlegenheid tegen. Helpwanted.nl heeft in 2019 veel gedaan om goed bekend te raken bij de opvoeders en hulpverlening, zodat bij problemen Helpwanted.nl goed gevonden kan worden.

Voorlichting

Medewerkers van Helpwanted.nl spraken in 2019 bij gemeentes Tilburg en Rotterdam met docenten en hulpverleners uit de regio. Op de nationale zedendag van de politie was Helpwanted.nl aanwezig om te spreken over online seksueel misbruik en slachtofferschap. Verder spraken medewerkers van Helpwanted.nl op verschillende evenementen, zoals "De Wraak van Data" van de Hogeschool van Amsterdam, het symposium Kinderbescherming van de Kinderen- en Jongerenrechtswinkel, en "Van dickpics tot wraakporno" in De Balie Amsterdam.

Theatertour "Shame on you"

In samenwerking met theatergroep PlayBack ontwikkelde Helpwanted.nl *Shame on You*, een theatertour over sexting. Door middel van interactief theater en een nagesprek werden leerlingen meegenomen in wat de impact voor de jongere en zijn/haar omgeving is wanneer een naaktfoto online komt te staan.

De succesvolle première van de theatertour vond plaats in P11ek, Amsterdam. De lovende reacties na de première en tijdens de tour gaven aan dat deze wijze van voorlichten effectief kan zijn. Dit project is gefinancierd door een eenmalige bijdrage van Google. Daardoor was de tour voor scholen tijdens deze projectweken geheel kosteloos.

Ook in 2020 wordt *Shame on you* in verschillende steden opgevoerd. In schooljaar 2020/2021 wordt er samen met theatergroep PlayBack gekeken hoe er een vervolg gegeven gaat worden op dit succesvolle project.

Samenwerking met HABBO

Helpwanted.nl heeft in samenwerking met Habbo een spel ontwikkeld voor gebruikers van Habbo over online safety. Door middel van een online spel in Habbo krijgen jongeren advies over online seksueel misbruik. In dit spel worden de thema's grooming, sextortion en verspreide naaktfoto's behandeld. Gebruikers kunnen zo twee speciale Helpwanted.nl badges verdienen.

Daarnaast heeft Helpwanted.nl nog altijd maandelijks een drukbezochte chatsessie in HABBO waar gebruikers al hun vragen over online seksueel misbruik kunnen stellen.

Netwerk

In 2019 bleef Helpwanted.nl onderdeel van het Safer Internet Centre (SIC) Nederland, geleid door ECP. De samenwerking binnen het SIC heeft in 2019 een nieuwe impuls gekregen. Helpwanted.nl maakt deel uit van het INSAFE netwerk, bezocht de twee ledenbijeenkomsten in Slovenië en Kroatië en was aanwezig bij het Safer Internet Forum in Brussel. Helpwanted.nl is tevens lid van Child Helpline International.

Daarnaast werkte Helpwanted.nl samen met diverse organisaties, zoals Bureau Jeugd en Media, Qpido, Fier, Centrum Seksueel Geweld, Stichting Online Shaming, de zedenpolitie en verschillende gemeentes.

Sextortion van jongens
Fragment uit artikel over sextortion 'Tientallen jongens en mannen op geraffineerde wijze afgeperst met naaktfoto's en -filmpjes!' op *Volkskrant.nl*.

Sextortion van jongens
Arda Gerkens aan het woord in het artikel 'Jongeren afgeperst: wie betaalt vanwege een naaktfoto is gemiddeld 650 euro kwijt' op *NOS.nl*.

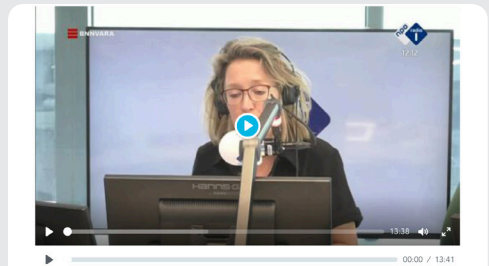
Pers

Helpwanted.nl werd door de pers veel gevonden in 2019. Niet alleen door de reguliere publieke en commerciële media, ook jongerenmedia als NOS Stories, het Jeugdjournaal en FunX, bespraken veelvuldig met de deskundigen van Helpwanted.nl hoe jongeren om kunnen gaan met online seksueel misbruik.

Iedere keer wanneer Helpwanted.nl in het nieuws was, zagen we een toename van het websitebezoek en was het erg druk op de chat. Dat was vooral het geval als Helpwanted.nl in jongerenmedia aan het woord kwam.

Sextortion van jongens

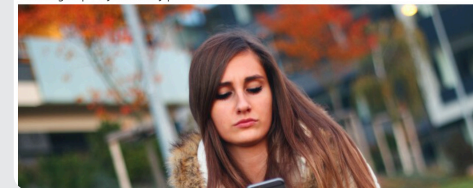
'Ook jongens zijn slachtoffer van sextortion' in het nieuwsprogramma *De Nieuws BV* op *NPO Radio 1*.

Bij sextortion, het afpersen met naaktbeelden, denken we vaak aan vrouwen als slachtoffer en mannen als dader. Maar steeds vaker blijken mannen ook slachtoffer te zijn van sextortion. Terwijl vrouwen vaak worden afgeperst om nog meer naaktbeelden te delen, worden mannen vaak gedwongen voor geld. Soms zit er zelfs hele bedes achter die zo duizenden euro's binnenhalen. Hoe zij precies te werk gaan en wat de gevolgen zijn voor de slachtoffers bespreekt Willemijn met Arda Gerkens, directrice [Helpwanted.nl](https://www.helpwanted.nl) en Eerste Kamerlid voor de SP, en Merel van Manson onderzoeker bij [Helpwanted.nl](https://www.helpwanted.nl).

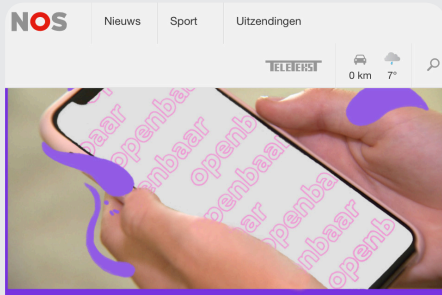
DIT IS WAT JE MOET WETEN OVER SEXTING, SEXTORTION EN GROOMING!

Dickpic's of naaktfoto's. Het kan zijn dat je deze vast een keer hebt gedeeld met je partner. Maar wat doe je als degene je foto's doorstuurt en de hele school rond gaat? Helpwanted.nl maakt sexting, sextortion en grooming bespreekbaar op diverse middelbare scholen met hun theatertour 'Shame On You' in samenwerking met Theatergroep PlayBack. Gilly praat hierover met Nikki Lee Janssen.

Theatertour 'Shame on you'

Artikel over theatertour 'DIT IS WAT JE MOET WETEN OVER SEXTING, SEXTORTION EN GROOMING!' op *FunX.nl*.

'TikTok is snoepwinkel voor oudere mannen met verkeerde bedoelingen'

Romy Beijersbergen

Hulporganisaties Helpwanted.nl en Watch Nederland zijn bezorgd over het toenemend aantal meldingen van seksueel ongewenst gedrag op TikTok. De social media app, waarmee je korte muziekvideo's kunt maken en delen, wordt in Nederland door zo'n één miljoen mensen gebruikt en is vooral populair onder kinderen en tieners.

"Nu de app steeds groter wordt, krijgen we tientallen meldingen per dag", zegt voorlichtingscoördinator Nikki Janssen van Helpwanted.nl. "Doordat TikTok vooral wordt gebruikt door minderjarigen, is de app ook interessant voor andere ogen", legt ze uit. "Je ziet dat jongeren artiesten nadoen en verleidelijk dansen. Soms in hele

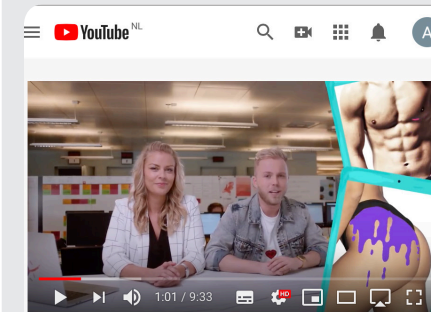
TikTok

Fragment uit artikel 'TikTok is snoepwinkel voor oudere mannen met verkeerde bedoelingen' op *NOS.nl*.

TikTok

Fragment uit artikel 'TikTok verzaakte de veiligheid' op *NRC.nl*.

Jezelf NAAKT zien op een pornosite?! | De waarheid over EXPOSEN OP PORNOSITES

513K 8,2K 237 DELEN OPSLAAN

NOS Stories
86,7K abonnees

ABONNEREN

Stel je voor: je hebt een intiem filmpje van jezelf gemaakt, maar opeens staat het op PornHub of YouPorn. Tegen je zin in. Volgens het Expertisebureau Online Kindermisbruik

MEER WEERGEVEN

Naaktfoto die je niet weggrijpt

Fragment uit 'Jezelf NAAKT zien op een pornosite?! | De waarheid over EXPOSEN OP PORNOSITES' op het youtube-kanaal van *NOS Stories* met interview Nikki Lee Janssen.

Kinderporno in Whatsappgroepen

Fragment uit artikel 'En dan staat er ineens kinderporno op de telefoon van je kind: 'Ik ben er onpasselijk van.' op *RTLnieuws.nl*.

Colofon

| BEZOEK ONS

www.eokm.nl

www.meldpunt-kinderporno.nl

www.helpwanted.nl

www.stopitnow.nl

| VOLG ONS

@MeldpuntKP

@Stopitnow_NED

@Helpwanted_nl

| STEUN ONS

www.eokm.nl/steun-ons/

| BEL ONS

Helpwanted.nl voor ouders en opvoeders: 020 - 261 52 75

Pers: 020 - 261 52 32

Stop it Now! hulplijn: 0800 - 266 64 36

© April 2020, STICHTING EXPERTISEBUREAU ONLINE KINDERMISBRUIK

Het Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM) is een onafhankelijke stichting die zich inzet om (online) seksueel kindermisbruik te bestrijden en te voorkomen. Het EOKM heeft de volgende programma's: Meldpunt Kinderporno, Helpwanted.nl en Stop it Now!.